

66-200 Świebódzin, ul. 30 Stycznia 5
☎ (068) 38 207 47, Fax 068 38 223 21
e-mail: psse.swiebodzin@sanepid.gov.pl
NIP: 9271082701, Regon 970777855

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ŚWIEBODZINIE

Świebódzin, dnia 31 marca 2022 r.

OBSZAROWA OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI NA TERENIE GMINY SKĄPE ZA 2021 R.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ŚWIEBODZINIE w wyniku prowadzonego monitoringu nad jakością wody przeznaczanej do spożycia w oparciu o art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021r. poz. 195) oraz zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001 roku (Dz. U. z 2020r. poz. 2028) i § 23 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017r. poz. 2294 ze zm.) dokonał obszarowej oceny jakości wody za rok **2021 na terenie Gminy Skąpe**.

Podmiotami odpowiedzialnymi za jakość dostarczanej wody są jej producenci. Mają oni za cel w taki sposób uzdatniać oraz dystrybuować wodę, aby jej parametry u odbiorcy były zgodne z obowiązującymi normatywami. Jakość wody jest monitorowana przez producentów wody poprzez prowadzenie badań laboratoryjnych w ramach realizacji kontroli wewnętrznej. Uzyskane wyniki przedstawiane są Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Świebódzinie, który dokonuje oceny jakości wody. Badania mogą być wykonywane przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy Inspekcji Sanitarnej.

1. Producenci wody

Jednostkami odpowiedzialnymi za jakość wody w wodociągach publicznych na terenie Gminy Skąpe jest: Zakład Wodociągów i Kanalizacji w m. Skąpe za indywidualne ujęcia wody odpowiedzialni są zarządcy tych ujęć.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebódzinie obejmuje w gminie Skąpe nadzorem 5 wodociągów publicznych w miejscowościach:

- Węgrzynice,
- Darnawa,
- Kalinowo,
- Rokitnica,
- Ołobok

oraz 5 indywidualnych ujęć wody:

- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu,
- Ośrodek Wypoczynkowy „ADA” w Niesulicach,
- Ośrodek Wypoczynkowy „IRENA” w Niesulicach,
- Ośrodek Wypoczynkowy „Kormoran” w Niesulicach,

- Baza Obozowa ZHP Świdnica w Niesulicach,
- KRN i GZ Radoszyn Ośrodek Centralny PGN i G w m. Radoszyn.

2. Informacje dotyczące produkcji i jakości wody dostarczanej od poszczególnych producentów i sposobu jej uzdatniania, liczbie ludności zaopatrywanej w wodę, jakości wody, sposobie jej uzdatniania i dezynfekcji, przekroczeniach wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody zamieszczono w tabeli nr 1.

- Ilość zaopatrywanej ludności w wodę pochodzącą z wodociągów publicznych ogółem na terenie Gminy Skąpe: ok. 2183 osób.
- Ilość zaopatrywanej ludności w wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć wody ogółem na terenie Gminy Skąpe: ok. 4 558 osób.

2.1. Wykaz miejscowości na terenie, których kwestionowano okresowo jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w trakcie 2021r.

Tabela 1. Wykaz producentów wody, liczba zaopatrywanej ludności, uzdatnianie wody, kwestionowane parametry, jakość wody na koniec 2021r.

Lp.	Producent wody (nazwa/adres)	Eksplloatowany wodociąg (zaopatrywane miejscowości)	Produkcja wody [m³/d]	Liczba zaopatry wanej ludności	Uzdatnianie wody (metody)	Kwestionowane parametry – ilość dni przekroczeń w roku	Jakość wody na koniec 2021r. – kwestionowany parametr
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia							
1.	Urząd Gminy Skąpe Referat Gospodarki komunalnej Skąpe 65, 66-213 Skąpe	Wodociąg publiczny w Węgrzynie (Węgrzynie, Zawisze, Błonie)	43	479	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa	-	Woda przydatna do spożycia
2.		Wodociąg publiczny w Ołoboku (Ołobok, Niesulice, Łąkie)	224	1153	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa	-	Woda przydatna do spożycia
3.		Wodociąg publiczny w Darnawie (Darnawa)	15	172	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa	-	Woda przydatna do spożycia
4.		Wodociąg publiczny w Kalinowie (Kalinowo, pola golfowe)	28	113	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa	-	Woda przydatna do spożycia
5.		Wodociąg publiczny w Rokitnicy (Rokitnica)	25	266	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa	-	Woda przydatna do spożycia
Indywidualne ujęcia wody							
1.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu Cibórz 5 66-213 Skąpe	Wodociąg lokalny w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SP ZOZ w Ciborzu (Cibórz (mieszkańcy + pacjenci i pracownicy szpitala), Niekarzyn, Skąpe, Międzyzlesie, Podła Góra, Pałec, Radoszyn)	494	3338	napowietrzanie otwarte (dysze rozbrzygujące), filtracja ciśnieniowa	bakterie grupy coli – ilość dni - 4	Woda przydatna do spożycia
2.	PPHU „ADA” Aneta Samela ul. Podgórna 1C 66-131 Cigacice	Wodociąg lokalny w Ośrodku Wypoczynkowym "ADA" w Niesulicach (obiekty OW"ADA")	13	do 110 os./d	filtracja	-	Woda przydatna do spożycia
3.	Ewa Maria Kapińska Niesulice 17D 66-213 Skąpe	Wodociąg lokalny w Ośrodku wypoczynkowym IRENA w Niesulicach (obiekty OW IRENA)	10	do 200 os./d	filtracja	-	Woda przydatna do spożycia
4.	"Olimp" Sp. z o.o. ul. Sulechowska 23 66-200 Świebodzin	Wodociąg lokalny w Ośrodku wypoczynkowym KORMORAN w Niesulicach (obiekty OW KORMORAN)	20	do 500 os./d	napowietrzanie, filtracja ciśnieniowa	mangan ilość dni - 14	Woda przydatna do spożycia

5.	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A., Oddział w Zielonej Górze ul. Bohaterów Westerplatte 15, 65-034 Zielona Góra	Wodociąg lokalny w Ośrodku Centralnym Radoszyn-Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A (pracownicy Kopalni Ropy Naftowej „RADOSZYN” w Radoszynie)	3,5	Ok. 10	napowietrzanie, filtracja ciśnieniowa (odżelazianie)	-	Woda przydatna do spożycia
6.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Dolnośląska Komenda Hufca Świdnica im. Szarych Szeregów ul. Lelewela 18 58-100 Świdnica	Wodociąg lokalny w Harcerskiej Bazie Obozowej ZHP Świdnica w Niesulicach (Harcerska Baza Obozowa ZHP Świdnica w Niesulicach)	20	do 400 os.	filtracja ciśnieniowa		Woda przydatna do spożycia

Tabela 2. Wykaz miejscowości na terenie gminy Skąpe, w których kwestionowano okresowo jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w trakcie 2021r.

Lp.	Grupy wodociągów w wg dobowej produkcji wody	Nazwa wodociągu	Zaopatrywane miejscowości /obiekty	Kwestionowane parametry jakości wody	Stwierdzone przekroczenie	Dopuszczalna wartość parametru
1.	≤100 m ³	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Nerwowo i Psychicznie Chorych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ciborzu, 66-213 Skąpe	Cibórz, Niekarzyn, Skąpe, Międzylesie, Podła Góra, Pałck, Radoszyn	bakterie grupy coli	bakterie grupy coli 1 jtk/100ml	bakterie grupy coli: 0 jtk/100 ml
2.	≤100 m ³	Indywidualne ujęcie wody OW „ADA”	OW „ADA”	bakterie grupy coli mętność, żelazo, mangan	bakterie grupy coli 4 jtk/100ml mętność:25NTU żelazo:1727 µg/l mangan:127 µg/l	bakterie grupy coli: 0 jtk/100 ml przy zalecana wartość do 1.0 NTU żelazo:200mg/l mangan:50mg/l
3.	≤100 m ³	Indywidualne ujęcie wody OW „Kormoran”	OW „Kormoran	mangan	mangan: 57,8 µg/l	mangan:50mg/l

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w roku 2021 pobrał do badań laboratoryjnych 14 próbek wody z wodociągów publicznych i 9 próbek wody z indywidualnych ujęć wody, z których kwestionowano 3 próbki wody przeznaczone do spożycia przez ludzi. Częstotliwość pobierania próbek dostosowana była do wielkości produkcji oraz ilości odbiorców wody zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017r., poz. 2294 ze zm.). Zakres wykonanych badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych i organoleptycznych był zgodny z załącznikiem nr 2 ww. rozporządzenia.

3. W roku 2021 nie wydano decyzji dot. braku przydatności wody do spożycia przez ludzi.
4. Na terenie Gminy Skąpe w roku 2021 wydano 2 oceny dotyczące warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi dot.:
  - 4.1. Indywidualnego ujęcia wody w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym dla Nerwowo i Psychicznie Chorych SP ZOZ w m. Cibórz: 194 m³/dobę. Liczba zaopatrywanych osób: ok. 3 338 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli. W dnia 27 maja 2021r. PPIS w Świebodzinie wydał komunikat i ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi z zaleceniami doprowadzenia jakości wody do odpowiedniej jakości. W dniu 31 maja 2021r. zarządca wodociągu przedstawił sprawozdania z badań próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, w których nie wykazano obecności bakterii grupy coli. Zanieczyszczenie wody było krótkotrwałe, nie zgłoszono chorób wodozależnych.
  - 4.2. Indywidualnego ujęcia wody ośrodka wypoczynkowego „ADA” w m. Niesulice: 13 m³/dobę. Liczba zaopatrywanych osób: ok. 110 - kwestionowany parametr: bakterie grupy coli. W dnia 08 października 2021r. PPIS w Świebodzinie wydał komunikat i ocenę o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi z zaleceniami doprowadzenia jakości wody do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294 ze zm.). W dniu 13 października 2021r. zarządca wodociągu przedstawił sprawozdanie z badania próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej, w których nie wykazano obecności bakterii grupy coli. Zanieczyszczenie wody było krótkotrwałe, nie zgłoszono chorób wodozależnych.
5. Na terenie gm. Skąpe w roku 2021 wydano 2 zalecenia w sprawie przekroczonych parametrów fizykochemicznych z indywidualnych ujęć wody :
  - 5.1. Indywidualne ujęcie wody ośrodek wypoczynkowy „ADA” w m. Niesulice: Dobowa produkcja wody: 13 m³/dobę. Liczba zaopatrywanych osób: ok. 110 - kwestionowany parametr: mętność. W dniu 29 lipca 2021r. PPIS w Świebodzinie wydał zalecenie dot. doprowadzenia jakości wody do odpowiedniej jakości z terminem wykonania do dnia 13 sierpnia 2021r. Zarządca wodociągu lokalnego został zobowiązany do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych mających na celu doprowadzenie jakości wody do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294 ze zm.). W dniu 31 sierpnia 2021r. pobrał do badań próbkę wody, w której stwierdzono przekroczone parametry fizykochemiczne: mangan, żelazo i mętność. Zarządca z uwagi na koniec sezonu letniego 2021 i unieruchomienie wodociągu na sezon zimowy został zobowiązany przed otwarciem obiektu na sezon 2022 do doprowadzenia wody do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017r. poz. 2294 ze zm.).
  - 5.2. Indywidualne ujęcie wody ośrodek wypoczynkowy „Kormoran w m. Niesulice: Dobowa produkcja wody: 10 m³/dobę. Liczba zaopatrywanych osób: ok. 500 - kwestionowany parametr: mangan. W dniu 10 sierpnia 2021r. PPIS w Świebodzinie wydał zalecenie dot. doprowadzenia jakości wody do odpowiedniej jakości z terminem wykonania do dnia 25 sierpnia 2021r. W dniu 07 września 2021r. w ramach kontroli wewnętrznej pobrano próbkę wody do badań z budynku hydroforni, w których nie stwierdzono

przekroczenia parametru chemicznego: mangan. Zanieczyszczenie wody było krótkotrwałe, nie zgłoszono chorób wodozależnych.

6. Wpływ przekroczonych parametrów na zdrowie konsumentów w oparciu o „Wytyczne dotyczące jakości wody do picia” wydane przez Izbę Gospodarczą „Wodociągi Polskie” w porozumieniu z Światową Organizacją Zdrowia (WHO)

- **Bakterie grupy coli** - to między innymi drobnoustroje zdolne do przeżycia i namnażania się w wodzie, nie są one użytecznym wskaźnikiem obecności w wodzie patogenów kałowych. Mogą być stosowane w celu oceny czystości i szczelności systemów dystrybucyjnych oraz potencjalnej obecności biofilmu. W pojedynczych ilościach nie stanowią zagrożenia dla zdrowia konsumentów.
- **Mętność** - wody jest wywołana zawieszonymi w niej cząsteczkami stałymi lub koloidami utrudniającymi przenikanie światła. Może być spowodowana obecnością zarówno substancji organicznych jak i nieorganicznych. Zawiesiny te mogą w sposób istotny ograniczać skuteczność dezynfekcji, zapewniając ochronę mikroorganizmom. Mętność jest parametrem, dla którego określono stężenie dopuszczalne nie z powodu zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi w razie ich przekroczenia, lecz z uwagi na ocenę jej jakości przez konsumentów. Widoczne zmętnienie wody może mieć negatywny wpływ na jej akceptowalność przez konsumentów.
- **Mangan** - występujący w wodzie w stężeniach przekraczających 0,1 mg/l nadaje niepożądany smak napojom, a także powoduje przebarwienia urządzeń sanitarnych i odzieży podczas prania. Obecność manganu w wodzie może doprowadzić do odkładania się osadów w systemie dystrybucji. Stężenia manganu poniżej 0,1 mg/l są zazwyczaj akceptowalne przez konsumentów. Wartość zalecana, ustalona ze względów zdrowotnych dla manganu równa 0,4 mg/l, jest wyższa niż próg akceptowalności wynoszący 0,1 mg/l.
- **Żelazo** - zawarte w wodzie sprzyja wzrostowi bakterii żelazowych, które czerpią energię z jego utleniania, przyczyniając się do powstania mazistych osadów na wewnętrznej powierzchni przewodów wodociągowych. Przy stężeniach powyżej 0,3 mg/l żelazo powoduje przebarwienia urządzeń sanitarnych i tkanin pranych w takiej wodzie. W stężeniach nieprzekraczających 0,3 mg/l żelazo nie powoduje zwykle wyczuwalnego smaku wody, chociaż może wywołać wzrost mętności i barwy. Dla żelaza nie proponuje się zalecanej wartości opartej na kryterium bezpieczeństwa dla zdrowia.

Częstotliwość pobierania próbek dostosowana była do wielkości produkcji oraz ilości odbiorców wody zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017r. poz. 2294 ze zm.). Zakres wykonanych badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych i organoleptycznych był zgodny z załącznikiem nr 2 ww. rozporządzenia.

7. Sposób uzdatniania wody

Woda ujmowana z pięciu studni głębinowych (Rokitnica, Ołobok, Węgrzynice, Kalinowo, Darnawa) podlega procesowi uzdatniania poprzez napowietrzanie w zamkniętych zbiornikach ciśnieniowych oraz odżelaziania i odmanganiania wody w układzie filtracji jednostopniowej przez zastosowanie katalitycznego absorbentu (DEFEMAN) oraz kwarcowych żwirów filtracyjnych stanowiących wypełnienie filtrów. Dodatkowo w związku z powtarzającymi się sytuacjami pogorszenia jakości wody, w Stacjach Uzdatniania Wody w miejscowościach

Darnawa i Ołobok, po filtracji woda uzdatniana jest w sposób ciągły - dezynfekcja poprzez dawkowanie podchlorynu sodu.

8. Zgłoszenie reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody

Osoby korzystające z wody do spożycia z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w gminie Skąpe nie zgłaszały reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody w 2021r.

9. Ocena ryzyka zdrowotnego

Na podstawie kontroli sanitarnych oraz sprawozdań z badań wody pobranej przez inspekcję sanitarną i przez podmioty odpowiedzialne za jakość wody w ramach kontroli wewnętrznej, nie stwierdzono występowania stałych lub długo utrzymujących się przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

W analizowanym okresie nie odnotowano chorób i zatruc wodorozależnych. Mieszkańcy gminy są zaopatrywani w wodę bezpieczną dla zdrowia ludzkiego, wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, oraz substancji chemicznych w ilościach zagrażających zdrowiu. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi na terenie Gminy Skąpe nie stanowi ryzyka dla zdrowia konsumentów.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Świebodzinie
mgr Arleta Wiskiewicz

Otrzymuje:

1. Wójt Gminy Skąpe
Skąpe 65
66-213 Skąpe
2. aa